

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย – บาลี

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล. ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๓.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวรรณคดีวิจักษ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: หจก.เรืองแสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๓.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๓.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว. ๒๕๕๐.

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

กุสุมา รัชมณี. สีสันวรรณคดี ตั้รงตนแห่งโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร, ๒๕๓๗.

กรมศิลปากร. **ชีวิตและงานของสุนทรภู่**. (กรมศิลปากรตรวจสอบชำระใหม่). พิมพ์ครั้งที่ ๑๘.

กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของ สกสศ, ๒๕๕๐.

กุหลาบ มลลิกะมาส. **วรรณกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๗.

คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ. **คำพ่อสอน**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๙.

คณาจารย์แห่งโรงพิมพ์เลียงเชียง. **ธรรมวิภาคและคิปปิปฏิบัติ ฉบับมาตรฐาน**. กรุงเทพมหานคร : เลียงเชียง, ๒๕๓๕.

เครือรัตน์ เรื่องแก้ว. **หนังสือชุดรักษภาษาไทย : คำร้อยกรอง**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๙.

เจือ สตะเวทิน. **การประพันธ์และประวัติวรรณคดีไทย**. พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๑๔.

เจือ สตะเวทิน. **สุนทรภู่ หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของ สกสศ, ๒๕๕๐.

ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์. **การศึกษาวรรณคดีไทย**. กรุงเทพมหานคร : อักษรไทยการพิมพ์, ๒๕๒๕.

ชิต บุรทัต. **สามัคคีเภทคำฉันท์และกวีนิพนธ์**. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจเทรดดิ้ง, ๒๕๓๙.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. **พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. ภาษาไทย ม.๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : ไทยร่มเกล้า, ๒๕๔๗.

ดนยา วงศ์ชนะชัย. **วรรณคดีวิจักษ์ วิวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร : สุทธิสารการพิมพ์, ๒๕๔๒.

ดวงพร หลิมรัตน์. **หนังสือมาตรฐานแม่คสารการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม่ค, ๒๕๔๖.

ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนกุล. “เปรียบเทียบลักษณะวรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา อีสาน และภาคใต้” ใน **รายงานการสัมมนาทางวิชาการวรรณกรรมล้านนา เล่ม ๑**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

ธเนศ เวศร์ภาดาและคณะ. **หนังสือเรียนภาษาไทย : วรรณสารภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๘.

ธวัช บุณโณทก. **ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสาน ทศนะของอาจารย์ ปรีชา พิณทองทิศทางหมู่บ้านไทย**. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๓๗.

ธวัช บุณโณทก. **แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗.

นิยะดา เหล่าสุนทร. **ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม ๒๘**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๘.

นิธิ สตะเวทิน. **การแต่งคำประพันธ์**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.

- นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. **วรรณคดีเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, ๒๕๒๑.
- นันทา ชุนภักดี. **เสนาะศัพท์สตั๋บทำนองร้อยกรองไทย**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗), ๒๕๓๙.
- บุญเตือน ศรีวรพจน์. **ทศชาติคำฉันท์**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗), ๒๕๔๒.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ม.ล. **หัวใจของวรรณคดีไทย. ในวรรณไวยากรณ์ : ฉบับวรรณคดี**. พระนคร: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๘.
- บุญถิ่น คิดไร่. **การอ่านและการพิจารณาหนังสือวรรณคดี**. กรุงเทพมหานคร : เจริญอักษรทัศน์, ม.ป.ป.
- ประทีป เหมือนนิล. **การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้น ของมนัส จรรย์รงค์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๑๙.
- ประจักษ์ ประภาพิตยากรและคณะ. **วรรณคดีมรดก**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ อจท, ๒๕๓๓.
- เปลื้อง ณ นคร. **ภาษาวรรณนา วิวัฒนาการและวิบัติของภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เยลโล่การพิมพ์, ๒๕๔๐.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์และคณะ. **ชุดปฏิรูปการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๓ ม.๑ – ๓**. กรุงเทพมหานคร : ประสานมิตร, ๒๕๔๕.
- ประนอม พงษ์เผือกจินตนา วีรเกียรติสุนทร. **แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : ไทยร่มเกล้า. มปป.
- เพ็ญศรี จันทร์ดวง. สุวคนธ์ จงตระกูล. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑**. กรุงเทพมหานคร : พีเอส, ๒๕๕๒.
- พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น, ๒๕๔๒.
- พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๗.
- พระศรีวิสุทธิกวี (พิจิตร ฐิตวณฺโณ. **กฎแห่งกรรม**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในโอกาสทำบุญคล้ายวันเกิด ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๑. กรุงเทพมหานคร : สุทธิสารกาพิมพ์, ๒๕๓๑.
- พระสิริมังคลาจารย์. **มงคลตถปิณี แพล เล่ม ๑.๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ** พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๙.
- พระพิพัฒน์ปรีทยานุกุล. **พุทธศาสนสุภาษิตคำกลอน**. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก. ม.ป.ป..

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, ๒๕๔๖.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). ธรรมบุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๐.

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๐๖.

พระยาอนุมานราชชน หรือ เสถียรโกเศศ. วัฒนธรรมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, ๒๕๑๕.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ. ๙. ราชบัณฑิต). คำวัด. กรุงเทพมหานคร : เลียงเชียง, ๒๕๓๕.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป., ๒๕๔๘

พระธรรมปริยัติโสภณ (วรวิทย์). มโหสถชาดก. (กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิกจำกัด. ๒๕๔๘.

พิริยพงษ์ รุจิเสนี. ทศชาติ. กรุงเทพมหานคร: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค. ๒๕๓๙.

เพ็ญศรี จันทรวงศ์. สุวคนธ์ จงตระกูล. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบอสส์การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๑.

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๐๖

พระยาอนุมานราชชน. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สิริชัยการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๑๕

พระยาอนุมานราชชน หรือ เสถียรโกเศศ. วัฒนธรรมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, ๒๕๑๕

พระยาสิทธิไทย. ไตรภูมิพระร่วง. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : จักรานุกูลการพิมพ์, ๒๕๔๘.

ไพลิน รุ่งรัตน์. การเขียนวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไท, ๒๕๒๘.

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่วมเกล้า, ม.ป.ป..

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. ภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : ไทยร่วมเกล้า, ๒๕๕๒.

ผอบ โปษเกษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา, ๒๕๓๘.

ฝ่ายหนังสือส่งเสริมเยาวชน. **พจนานุกรมไทย ฉบับทันสมัย**. กรุงเทพมหานคร : เอช. เอ็น. กรุ๊ป.
๒๕๕๓

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, ๒๕๕๑.

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม**. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่มเกล้า, ม.ป.ป..

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. **ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม. ๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่มเกล้า, ม.ป.ป..

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. **วรรณคดีวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๒๕.

วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์และคณะ. **วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๑**. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ. (พว.) จำกัด, ๒๕๕๓.

วิภา กองนันทน์. **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๓.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ ด.ร. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๑๙.

วรรณธร ศรีสงคราม. **New สรุปเข้มภาษาไทย ม.๒**. กรุงเทพมหานคร : บิ๊กโพร์ เพรส, ๒๕๕๒.

วิพุธ โสภวงศ์. บรรเทา กิตติศักดิ์ และคณะ. **ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๘.

ส.รัตนรัตติ. **พระเจ้า ๓๐ ชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ม.ป.ป..

สมชาย พุ่มสะอาด และคนอื่นๆ. **สุนทรภู่ : อมตกวีศรีรัตนโกสินทร์**. นครนายก: มูลนิธินวมราชานุสรณ์, ๒๕๒๘.

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. **มงคลชีวิต ฉบับธรรมทายาท**. กรุงเทพมหานคร: ฐานการพิมพ์, ๒๕๔๒.

เสนีย์ วิลาวรรณ. **การเขียน ๑**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช ฝ่ายผลิต, ๒๕๔๗.

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภณและคณะ. **อัจฉริยะภาษาไทย ชุด ภาพยนตร์กลอนนำฉงน**. กรุงเทพมหานคร : ภูมิบัณฑิตการพิมพ์, มปป.

เสนีย์ วิลาวรรณ. **พัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๔๖.

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. **ประวัติวรรณคดีไทย สมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, ม.ป.ป..

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. **ประวัติวรรณคดีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง – ปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, ม.ป.ป..

สมพร มั่นตะสูตร. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖

สกาวิรัตน์ คงนคร. **New สรุปเข้มภาษาไทย ม. ๑**. กรุงเทพมหานคร : ซี. วี. แอล. การพิมพ์. จำกัด, ๒๕๕๒.

สิทธา พินิจภูวดล และนิตยา กาญจนวรรณ. **ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร. ดวงกมล, ๒๕๒๐.

สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. **ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการประมง, ๒๕๑๕.

สอากค์ ดำเนินสวัสดิ์. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาการคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๔๗.

สุชาติ เกษมณี. **New สรุปเข้มภาษาไทย ม. ๓**. กรุงเทพมหานคร : พี. เอ็น. เค แอนด์ สกายพรีนติ้งส์ จำกัด, ๒๕๕๒.

สุชีรา รักษาภักดี. **ขยันก่อนสอบ ภาษาไทย ม. ๓**. กรุงเทพมหานคร : จำปาทองพรีนติ้ง, ๒๕๕๑.

สมพร มั่นตะสูตร. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.

เสถียร จันทิมาธร. **ในคนเขียนหนังสือ**. กรุงเทพมหานคร : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๑๗.

สายทิพย์ นุกุลกิจ ร.ศ. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : เอส. อาร์. พรีนติ้งแมสโทรต์ส์ จำกัด, ๒๕๔๓.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

สำลี รักสุทธี. **มงคลชีวิต ๓๘ ฉบับร้อยแก้วและร้อยกรอง**. กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์, ม.ป.ป.

สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ. **ประวัติสุนทรภู่. ในนิราศสุนทรภู่**. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๕.

ศุภชัย รัตนโกมุท และสะอาด อินทรสาส์. **วรรณคดีวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๑๘.

ศรีธันว์ อยู่สุขชี. **เล่าเรื่องวรรณคดีไทย ภาพยนตร์ซีรีส์สุริยา**. กรุงเทพมหานคร : เอฟี กราฟฟิคดีไซน์ซ์ และ การพิมพ์, ๒๕๔๙.

เอกรัตน์ อดมพร. **วรรณคดีสมัยสุโขทัย**. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.

_____ . **วรรณคดีสมัยกรุงธนบุรี**. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.

_____ . **วรรณคดีสมัยกรุงอยุธยา**. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.

- _____ . วรรณคดีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ - ๒ - ๓. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่อง
แสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- _____ . วรรณคดีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ - ๕ - ๖. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่อง
แสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- _____ . วรรณคดีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๗ - ๘ - ๙. กรุงเทพมหานคร : หจก. เรื่อง
แสงการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- _____ . สุภาชิตสอนศิษย์. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๔๘.
- _____ . อิศรญาณภาษิต สุตยอดสุภาษิต. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- อวยพร มิลินทางกุล. การส่งเสริมการอ่านวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คัมภีร์, ๒๕๑๙.

(๒.) วิทยานิพนธ์

- พระครูอภิรักษ์ชัยมงคล (พระมหาตุ้ กิตติวณโณ/วงษ์มณี). “การศึกษาผญาเชิงจริยธรรมที่พระสงฆ์
ชาวอีสานนำไปใช้สอน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย). ๒๕๔๙.
- พระครูธรรมสารสุเมธ (คำพัน ญาณวีโร). “การวิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาใน
วรรณกรรมอีสานเรื่อง สังข์ศิลป์ชัย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- พระมหาไพศาล วิสาโล (ดิษฐพันธ์). “หลักธรรมในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่อง คนจริงจอมกะล่อน
ดุนิมิตซี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
จุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- พระมหาสังเียร ปญฺญาโร (ศรีมันตะ). “บทบาทของพระสงฆ์ในการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้
ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน : กรณีศึกษา พระครูสุภาจารวัฒน์”. วิทยานิพนธ์ปริญญา
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- พระสมุทรเทพ ภาวณโม (โตแย้ง). “บทบาทการทำขวัญนาในการเผยแผ่ธรรมแก่ประชาชน
ของนายชินกร ไกรลาศ (ชิน ฝ่ายเทศ)”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระมหาประพันธ์ สุวรรณมณี. “ศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏใน
วรรณกรรมหนึ่งตระกูลในจังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๓.

พระมหาสมชัย สิริวฑฺฒโน (ศรีนอก). “หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งไทย” **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

พระมหาประหยัด ปญฺญาวโร (สุนนท์). “ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในลำกลอน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

พระมหาลำดวน วรปญฺโญ (พุทพิมพา). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่ปรากฏในบทอาขยาน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระมหาวิง อาจใจ. “ศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรมจากพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาณูชิตชิโนรส”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๓.

พระมหาสัมฤทธิ์ อิทธิญาโณ (บุตรพรม). “จริยธรรมที่ปรากฏในหนังสือละอู้อีสาน : กรณีศึกษาบ้านสระแก้ว ตำบลบ้ำฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระมหาสุรเดช สุรสุโก. “อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อวรรณคดีไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระมหาสุชาติ สุชาติ (สมมาตร). “การศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมและวิธีการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในลิลิตตะเลงพ่าย”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระสมคิด จารุณโม (อุทากิจ). “ศึกษาวิธีการสอดแทรกจริยธรรมในบทขับร้องสรภัญญ์อีสาน : ศึกษาเฉพาะกรณีบทขับร้องสรภัญญ์อีสานในเขตตำบลตาดทอง อำเภอศรีธาตุจังหวัดอุดรธานี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระอินตอง อุตตโม (ชัยประโคน). “ศึกษาหลักจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงพื้นบ้าน กรณีศึกษาการจับมืลลาว เมืองหุละคม แขวงเวียงจันทน์ ลาว”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

ดวงทิพย์ โรจน์กิตติการ. “การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีเรื่อง จอมจักรพรรดิอโศก”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

นางสาวเครือวัลย์ ศรีรัตนลัม. “คุณค่าและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมของสุนทรภู่: กรณีศึกษา นิราศภูเขาทอง และนิราศเมืองเพชร. “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

เสนาะ เทียรทอง. “ ศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่ปรากฏอยู่ในพุทธศิลป์ : ศึกษาเฉพาะกรณีของพระครูอุภัยภาดาทร (หลวงพ่อบอม) วัดไผ่โรงวัว จังหวัดสุพรรณบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

อดิศร เพียงเกษ. “ ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่องบุญ – บาปที่ปรากฏในผญาอีสาน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

อุดมพร คัมภีรานนท์. “เรื่องการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยคำหลวง”. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

(๔) บทความ วารสาร :

ชลดา เรื่องรักลิลิต. ร่ายและคำสร้อยในร่าย ในเรื่องลิลิตพระลอภาษาและวรรณคดีไทย” . ปีที่ ๑๕ (ธันวาคม ๒๕๔๑) : ๑๕

(๕) สัมภาษณ์

สัมภาษณ์ พระเกิด ฐิตญาโณ. เลขานุการรองเจ้าคณะอำเภอปักธงชัย, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ พระครูวัชเมธคุณ. เจ้าคณะตำบลเมืองปัก เขต ๑, ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ พระครูวัชชัยคุณ. เจ้าคณะตำบลเมืองปัก เขต ๒, ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ พระมหาทองสุข เตชปณฺโณ, ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมปักธงชัยวิทยา, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นายชุมพล รักษ์แพทย์. นายกพุทธสมาคมปักธงชัย, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นางภัทธีนันท์ สุราราช. วัฒนธรรมอำเภอปักธงชัย, ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นางสาวอภิญญา พรหมนิล. อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนปักธงชัยชุมชนห้วยวัดวิทยาการ, ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นางพรศิริ ลมจะโปะ. อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนปักธงชัยประชานิรมิต, ๑๕ ตุลาคม

๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นางโชติมาภรณ์ ศรีวรรณ. อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ, ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์ นายสุรัตน์ อินทวัฒน์วงษา. ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเมืองปัก, ๑๕ กันยายน, ๒๕๕๖.

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

พงษ์ศักดิ์ สังขวิทยุ, **ความหมายของวรรณคดี** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://learning.eduzones.com/winny/3625>. [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖].

Dhawatana, **ธรรมศาลา : โคลงโลกนิติ – ที่มาและคุณค่า**, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// my.opera.com/dhanawatana/blog/show.dml/1800077](http://my.opera.com/dhanawatana/blog/show.dml/1800077) [๑๖ กันยายน ๒๕๕๖]

Knowledge, **ภาษาและวัฒนธรรม** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.eduzones.com /knowledge-2-1-1921.html>. [๒๓ กันยายน ๒๕๕๖].

Knowledge, **ภาษาและวัฒนธรรม** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.eduzones.com/knowledge-2-1-1921.html>. [๒๓ กันยายน ๒๕๕๖].

หมู่บ้านจอมยุทธ, **วรรณกรรม: ความหมายของวรรณคดี** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.baanjom yut.com/library_๒/extension-๑/literature/๐๑.html. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๖].

หมู่บ้านจอมยุทธ, **วรรณกรรม: ยุคสมัยของวรรณคดี** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.baanjom yut.com/library_2/thai_poetry/03.htm [๒๓ กันยายน ๒๕๕๖].

ประเทือง สุขแสง, **gotoknow ภาษาไทย: แพนผังต้นทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/posts/413872> [๒๘ กันยายน ๒๕๕๖].

กำชัย ทองหล่อ, **หลักภาษาไทย: โคลง** [ออนไลน์]. [http : //thaiarc.tu.ac.th/poetry/khloong/bowlarn/index.html#kbvichu](http://thaiarc.tu.ac.th/poetry/khloong/bowlarn/index.html#kbvichu) [๑๙ กันยายน ๒๕๕๖].

พระธรรมปริยัติโสภณ, **ตำรากวีนิพนธ์** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.watmoli.com/ตำรากวีนิพนธ์-บทที่-๕-ว่าด้วยฉันท/กลุ่มฉันทที่มีมาเดิม/วิชขุมมालาฉันท-๘> [๒๕ กันยายน ๒๕๕๖].

พระธรรมปริยัติโสภณ, **ตำรากวีนิพนธ์** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.watmoli.com/ตำรากวีนิพนธ์-บทที่-๕-ว่าด้วยฉันท/กลุ่มฉันทที่มีมาเดิม/สัททูลวิกกีฬิตฉันท> [๒๐ กันยายน ๒๕๕๖].

นิหส์ลึง เจะยามา, **คุณค่าของวรรณคดี** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.l3nr.org/posts/2681>
[๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖].